

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев2 3257/2023
19.11.2025. године
Београд

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Бранке Дражић, председника већа, Марине Милановић, Весне Мاستиловић, Иване Рађеновић и Владиславе Милићевић, чланова већа, у парници тужила АА из ..., ББ из ..., ВВ из ..., ГГ из ... и ДД из ..., чији је заједнички пуномоћник Драган Благојевић, адвокат из ..., против тужених Агенције за вођење спорова у поступку приватизације са седиштем у Београду, чији је пуномоћник Марија Ивановић, адвокат из ... и Републике Србије, коју заступа Државно правобранилаштво, ради исплате, одлучујући о ревизијама тужила и тужене Агенције за вођење спорова у поступку приватизације, изјављеним против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 3688/22 од 18.11.2022. године и допунског решења истог суда под истим бројем од 03.02.2023. године, у седници одржаној 19.11.2025. године, донео је

РЕШЕЊЕ

УСВАЈА СЕ ревизија тужене Агенције за вођење спорова у поступку приватизације, па се пресуда Апелационог суда у Београду Гж1 3688/22 од 18.11.2022. године **УКИДА** у ставовима првом, трећем и четвртном изреке и предмет враћа Апелационом суду у Београду на поновно суђење.

ДОЗВОЉАВА СЕ одлучивање о ревизији тужила изјављеној против става другог изреке пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 3688/22 од 18.11.2022. године и допунског решења истог суда Гж1 3688/22 од 03.02.2023. године као изузетно дозвољеној.

УКИДАЈУ СЕ пресуда Апелационог суда у Београду Гж1 3688/22 од 18.11.2022. године, у ставу другом изреке, допунско решење истог суда Гж1 3688/22 од 03.02.2023. године и пресуда Трећег основног суда у Београду П1 49/20 од 11.02.2021. године у делу става првог изреке, којим је одбијен тужбени захтев у односу на тужену Републику Србију и у ставу другом изреке и у том делу предмет враћа Трећем основном суду у Београду на поновно одлучивање.

Образложење

Пресудом Трећег основног суда у Београду П1 49/20 од 11.02.2021. године, ставом првим изреке, одбијен је тужбени захтев којим је тражено да се обавезу тужене Агенција за вођење спорова у поступку приватизације и Република Србија да солидарно свакој од тужила исплате појединачне износе ближе наведене у том ставу изреке са законском затезном каматом од доспећа па до исплате, као и да им накнаде

трошкове парничног поступка, као неоснован. Ставом другим изреке, обавезане су тужиле да туженој Републици Србији солидарно накнаде трошкове поступка од 234.750,00 динара. Ставом трећим изреке, одбијен је као неоснован захтев Агенције за вођење спорова у поступку приватизације за накнаду трошкова парничног поступка.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж1 3688/22 од 18.11.2022. године, ставом првим изреке, преиначена је првостепена пресуда тако што је обавезана тужена Агенција за вођење спорова у поступку приватизације да свакој од тужила исплати појединачне новчане износе ближе наведене у том ставу изреке са законском затезном каматом од дана доспелости потраживања па до исплате. Ставом другим изреке, одбијена је као неоснована жалба тужила и потврђена првостепена пресуда у преосталом делу става првог изреке, којим је одбијен захтев тужила да се обавезе тужена Република Србија да им солидарно исплати износе ближе наведене у ставу првом изреке. Ставом трећим изреке, преиначено је решење о трошковима парничног поступка из става трећег изреке првостепене пресуде тако што је обавезана првотужена Агенција за вођење спорова у поступку приватизације да тужилама накнади трошкове парничног поступка у износу од 453.174,00 динара. Ставом четвртим изреке, обавезана је тужена Агенција за вођење спорова у поступку приватизације да тужилама накнади трошкове другостепеног поступка у износу од 218.992,00 динара. Допунским решењем Апелационог суда у Београду Гж1 3688/22 од 03.02.2023. године, одбијена је као неоснована жалба тужила и потврђено решење о трошковима поступка из става другог изреке првостепене пресуде.

Против правноснажне пресуде и допунског решења другостепеног суда, тужиле су благовремено изјавиле ревизију, побијајући пресуду у ставу другом изреке, због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права, а допунско решење у целини, са предлогом да се о ревизији одлучи као о изузетно дозвољеној примени одредбе члана 404. Закона о парничном поступку.

Тужена Република Србија је поднела одговор на ревизију тужила.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужена Агенција за вођење спорова у поступку приватизације благовремено је изјавила ревизију побијајући је у ставовима првом, трећем и четвртом изреке, како то произлази из навода ревизије из свих законом прописаних разлога због којих се ревизија може изјавити.

Тужиле су поднеле одговор на ревизију Агенције за вођење спорова у поступку приватизације.

Одлучујући о ревизији тужене Агенције за вођење спорова у поступку приватизације Врховни суд је испитао другостепену пресуду у побијаним деловима у смислу члана 408. у вези члана 413. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку („Сл. гласник РС“, бр.72/2011...18/2020 и 10/2023 – др. закон у даљем тексту: ЗПП) и оценио да је ревизија основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности, а у поступку пред другостепеним судом нису учињене ни друге битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374. став 1. и 2. ЗПП, због којих се ревизија може изјавити.

Према утврђеном чињеничном стању, тужиле су биле у радном односу код Компаније „International CG“ и Компаније „General Export“ ДП у стечају. Ове компаније су током поступка реструктурирања, дана 27.05.2008. године, објавиле јавни позив ради пријављивања лица која остварују право на новчану накнаду у складу са програмом реструктурирања. Решењем Агенције за приватизацију, правног претходника тужене Агенције за вођење спорова у поступку приватизације, бр.1572/2

од 24.12.2007. године и бр.569/5 од 26.12.2007. године, прихваћени су програми реструктурирања чији су саставни део социјални програми којима је предвиђена исплата новчане накнаде у висини од нето 200 евра за сваку пуну годину радног стажа, према времену проведеном на раду у ефективном трајању, коју запослени и бивши запослени остварују у овим компанијама, укључујући зависна друштва која су основана од стране истих закључно са 31.12.2007. године, уколико су држављани РС и уз сагласност за исплату Министарства финансија. Програмом је предвиђено и да се пријављивање за бивше запослене врши у Београду у периоду од 09.06.2008. године до 31.07.2008. године. Према прегледу евидентираних радника по основу исплате накнаде од 200 евра по години радног стажа, за период од 09.06.2008. године до 14.11.2008. године евидентирани су и тужиље. Дан испуњења за имовинску целину Компаније „International CG“ ДП у реструктурирању Блок XX наступио је 25.06.2008. године, а за имовинску целину „Копаоник“ 29.05.2009. године. У складу са важећим програмом реструктурирања Агенција за приватизацију РС обавестила је 01.06.2009. године Министарство економије и регионалног развоја да је за обе имовинске целине наступио дан испуњења. Министарство економије и регионалног развоја обратило се Министарству финансија ради добијања сагласности за исплату накнаде запосленима и бившим запосленима у наведеним компанијама. Министарство финансија РС је дописом од 03.07.2009. године обавестило Министарство економије и регионалног развоја да је могуће прихватити исплату ове накнаде из средстава буџета само под условом да се реализација врши у оквиру средстава опредељених Законом о буџету РС за 2009. годину, без ангажовања додатних средстава из буџета. Тужиљама новчана накнада предвиђена програмом реструктурирања, за чију исплату су се пријавиле, није исплаћена.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања првостепени суд је одбио тужбени захтев у односу на обе тужене, оценивши да тужиљама потраживање на које су имале право и за које су се пријавиле није остало неисплаћено услед незаконитог поступања правног претходника тужене Агенције за вођење спорова у поступку приватизације, односно незаконитог и неправилног поступања Агенције за приватизацију, јер иако су средства од продаје имовине субјеката приватизације (наведених компанија) уплаћена на рачун Агенције за приватизацију, она сходно одредби члана 41б Закона о приватизацији служе за намирење свих поверилаца, па у том смислу Агенција за приватизацију није имала основ нити овлашћење да средства остварена продајом имовине исплати само неким од поверилаца, па и овде тужиљама. Такође, до штете чију накнаду тужиље потражују у овом спору није дошло услед незаконитог и неправилног органа тужене Републике Србије, нити постоји узрочно-последична веза између радњи или пропуштања органа ове тужене и настанка штете за тужиоце.

Одлучујући о жалби тужиља, Апелациони суд у Београду је првостепену пресуду преиначио у односу на тужену Агенцију за вођење спорова у поступку приватизације као правног следбеника Агенције за приватизацију, оценивши да је првостепени суд на правилно утврђено чињенично стање погрешно применио материјално право. Ово стога што је Агенција за приватизацију прихватила програм реструктурирања Компанија „Internacional CG“ и „Generalexport“ који у себи садржи социјални програм којим је утврђена висина потраживања запослених и бивших запослених на име новчане накнаде из средстава остварених продајом имовине компанија као субјеката приватизације и утврђен дан испуњења, односно доспелост, која је наступила за имовинске целине Блок XX и „Копаоник“, због чега постоји одговорност Агенције за приватизацију, односно сада њеног правног следбеника Агенције за вођење спорова у поступку приватизације, код чињенице да су се средства

од продаје наведених имовинских целина бивших послодаваца тужиља налазила на рачуну Агенције за приватизацију, што произлази из извода банке у списима предмета од 17.06.2015. године. По оцени другостепеног суда штета коју су тужиље претрпеле је у узрочно последичној вези са неправилним и незаконитим радом Агенције за приватизацију, јер им Агенција није извршила исплату на коју по основу социјалног програма имају право. Другостепени суд је оценио да чињеница да је између Министарства финансија и Министарства за регионални развој настао спор у вези са исплатом наведених средстава, не може бити разлог да тужиље трпе штету, па је применом одредаба чл.4. став 1, 5. став 1, 23. став 8, 23. став 1. и 41б став 1. Закона о приватизацији као и члана 1. Закона о Агенцији за приватизацију и Уредбе у поступку и начину реструктурирања субјекта приватизације, као и применом одредбе члана 172. Закона о облигационим односима, преиначио првостепену пресуду и ставом првим изреке, побијане пресуде тужбени захтев усвојио у односу на тужену Агенцију за вођење спорова у поступку приватизације.

По оцени Врховног суда неосновано се наводима ревизије тужене Агенције за вођење спорова у поступку приватизације указује да је приликом доношења одлуке о пасивној легитимацији Агенције и њеној одговорности за штету другостепени суд погрешно применио материјално право.

По оцени Врховног суда, из утврђеног чињеничног стања произлази да су се средства остварена продајом имовинских целина Блок XX и „Копаоник“, у својини Компанија ДП „General export“ и ДП „Internaciona LCG“, које су биле у поступку реструктурирања као субјекти приватизације, налазила на рачуну Агенције за приватизацију. Програмом реструктурирања, који је агенција усвојила, била је предвиђена исплата радницима који су се пријавили након закључења трансакције за имовинске целине Блок XX и „Копаоник“, што је реализовано, па су се испунили услови за исплату из средстава која су била под контролом тужене Агенције за приватизацију, што међутим, није учињено, чиме је тужиљама које су се пријавиле за исплату, причињена штета.

Међутим, основано се ревизијом указује да другостепени суд није ценио приговор застарелости потраживања који је тужена Агенција истакла током првостепеног поступка. Наиме, тужена Агенција за приватизацију, правни претходник тужене Агенције за вођење спорова у поступку приватизације је у одговору на жалбу истакла приговор застарелости потраживања о коме другостепени суд приликом преиначења првостепене пресуде у односу на ову тужену и усвајања тужбеног захтева није одлучио, нити је утврдио датум доспелости исплате тражених накнада.

Како због погрешне примене материјалног права чињенично стање на коме је заснована побијана другостепена одлука из става првог изреке пресуде није потпуно и правилно утврђено, то је применом одредбе члана 416. став 1. ЗПП, побијана одлука у том делу укинута и предмет враћен другостепеном суду на поновно суђење, а укинуте су и одлуке о трошковима из става трећег и четвртог изреке побијане другостепене одлуке, с обзиром да одлука о њима зависи од коначног исхода спора.

На основу изложеног, одлучено је као у ставу првом изреке овог решења.

Разматрајући дозвољеност посебне ревизије тужиља изјављене против другостепене одлуке у ставу другом изреке, којим је одбијена жалба тужиља и потврђена првостепена пресуда у делу у коме је тужбени захтев одбијен у односу на тужену Републику Србију, имајући у виду различиту судску праксу у истој чињеничној и правној ситуацији израженој у пресудама Врховног касационог суда на коју се ревизијом указује, Врховни суд је оценио да су испуњени услови из члана 404. ЗПП, да се ревизија тужиља сматра изузетно дозвољеном, па је ради потребе уједначавања судске праксе донео одлуку као у ставу другом изреке.

Одлучујући о ревизији на основу члана 408. ЗПП, Врховни суд је оценио да је ревизија тужиља основана.

Полазећи од већ наведеног чињеничног стања, нижестепени судови су закључили да је тужбени захтев у односу на друготужену Републику Србију неоснован због недостатка пасивне легитимације јер ова тужена није у материјалноправном односу са тужиљама. По оцени нижестепених судова, материјалноправни однос између Републике Србије и бивших запослених у пројекту приватизације би постојао да је дата сагласност Министарства финансија за исплату средстава остварених продајом имовинских целина а да исплата није извршена, међутим, ова материјалноправна претпоставка у конкретном случају није остварена, при чему тужиље нису доказале да је штета коју трпе у узрочно-последичној вези са радњом или пропуштањем органа тужене Републике Србије, које би се овој туженој могла приписати одговорност у смислу одредаба чланова 154. став 1. и 172. став 1. ЗОО, па нема њене обавезе да као солидарни дужник са Агенцијом за вођење спорова у поступку приватизације накнади тужиљама штету.

По налажењу Врховног суда становиште нижестепених судова се у односу на друготужену Републику Србију не може прихватити као правилно.

Наиме, пасивна легитимација Републике Србије произлази из обавезе да врши надзор над Агенцијом за приватизацију, а сада Агенцијом за вођење спорова у поступку приватизације, коју је основала. Добијена новчана средства из поступка приватизације, као што је већ објашњено, налазила су се на рачуну Агенције за приватизацију. Агенција за приватизацију је благовремено обавестила надлежно министарство Републике Србије (Министарство економије и регионалног развоја) да су се стекли услови за исплату потраживања запосленима и бившим запосленима субјеката приватизације (компанија „International CG“ ДП и компанија „General export“ ДП, обе у реструктурирању), међу којима су биле и тужиље, затраживши сагласност да ту трансакцију реализује. Тражену сагласност није добила. Наиме, Министарство економије и регионалног развоја се дописом од 09.06.2009. године, обратило Министарству финансија као надлежном за давање сагласности за исплату накнаде из средстава буџета Републике Србије запосленима и бившим запосленима компанија „General export“ и „International CG“ по основу програма реструктурирања, чији је саставни део социјални програм који предвиђа исплату новчане накнаде у висини од 200 евра за сваку пуну годину радног стажа који запослени – бивши запослени остварује у овим компанијама, укључујући и зависна друштва која су основана од стране ових компанија, након закључења трансакција за наведене имовинске целине, што је било праћено и захтевима ових компанија за одавање сагласности за исплату накнаде из средстава остварених од продаје имовине за све запослене и бивше запослене. Министарство финансија – Управа за трезор – Сектор за припрему буџета је дописом од 03.07.2009. године обавестило Министарство економије и регионалног развоја да је могуће прихватити исплату накнада из буџета Републике Србије само под условом да се реализација врши у оквиру средстава опредељених Законом о буџету Републике Србије за 2009. годину, без ангажовања додатних средстава из буџета Републике Србије. То значи да је изостало давање сагласности иако су средства за исплату била обезбеђена на рачуну Агенције за приватизацију. У одсуству сагласности надлежног Министарства за исплату запосленима и бившим запосленима субјекта приватизације накнаде предвиђене Програмом реструктурирања, Агенција за приватизацију је, супротно Уредби о начину и условима измирења обавеза субјеката приватизације према повериоцима („Службени гласник РС“, бр.45/06 ... 60/08), уместо стварања услова за испуњење обавеза из Програма реструктурирања и исплате потраживања из социјалног програма радницима, новчани капитал остварен продајом

имовине субјеката приватизације орочавала код банака и пласирала у куповину државних хартија од вредности, што је довело до доцније немогућности исплате потраживања из социјалног програма.

С тим у вези првостепени суд је пропустио да несумњиво разјасни да ли је за ускраћивање сагласности Агенцији за измирење доспелих потраживања запосленима и бившим запосленима субјеката приватизације, иако су за то постојала средства на рачуну Агенције остварена продајом имовинских целина тих субјеката приватизације, тужена Република Србија односно њени органи (надлежна министарства) имала законски основ, односно да ли се, када и на који начин сагласила са располагањима Агенције тим новчаним средствима.

Због погрешне оцене недостатка пасивне легитимације на страни тужене Републике Србије, првостепени суд је пропустио да испита, односно оцени основаност тужбеног захтева у односу на ову тужену са аспекта примене одредбе члана 172. став 1. Закона о облигационим односима, независно од чињенице што Агенција има статус самосталног правног лица.

Како нижестепени судови нису расправили одговорност тужене Републике Србије везану за исплату потраживања тужила, односно за то што им потраживање није измирено, чињенично стање је остало непоптуно утврђено за одлуку о тужбеном захтеву у односу на ову тужену.

У поновном суђењу првостепени суд ће расправити питања на која је указано овом одлуком и донети нову и правилну одлуку.

Укинуто је и допунско решење другостепеног суда, с обзиром да одлука о трошковима спора зависи од његовог коначног исхода.

Из наведених разлога, донета је одлука као у трећем ставу изреке ове одлуке применом одредбе члана 416. став 2. ЗПП.

**Председник већа – судија
Бранка Дражић, с.р.**

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић